

Nr 1/2023
Information från
Vaxholm stad

Viktigt i Vaxholm

VAXHOLMS
STAD

Läs om
Vaxholms
nya styre

SCB MEDBORGARENKÄT

Så svarade
vaxholmarna

VAXHOLM PÅ 50-TALET

Ingemar
var med

Hur ska
centrum
utvecklas?

Full koll på kartan

MÖT VAXHOLMS KART- OCH MÄTNINGSINGENJÖRER

Gruppledare i Vaxholm

- **Moderaterna:** Peter Lindqvist
- **Centerpartiet:** Malin Forsbrand
- **Liberalerna:** Michael Baumgarten
- **Kristdemokraterna:** Kjetil Rindal
- **Socialdemokraterna:** Bengt Sandell
- **Vänsterpartiet:** Sara Strandberg
- **Miljöpartiet:** Gundula Kolb
- **Sverigedemokraterna:** Klas Beskow
- **Waxholmspartiet:** Daga Bäverfeldt
- **Vaxholmsdemokraterna:** Catarina Baldo Zagadou

I förtroendemannaregistret på www.vaxholm.se hittar du kontaktuppgifter till samtliga förtroendevalda. Där finns även information om deras aktuella uppdrag och vilka de tidigare haft.

Möten i kommunfullmäktige

Möten i kommunfullmäktige är öppna för allmänheten och hålls i Kronängsskolans aula på måndagar klockan 18.00 om inget annat meddelas.

Årets mötesdatum

- 24 april
- 12 juni
- 18 september
- 13 november
- 11 december.

Du kan se mötena live eller i efterhand på Vaxholms stads webbplats. Där kan du inför kommunens politiska möten även läsa in dig i ämnet i bakomliggande handlingar till besluts- och informationsärenden. Mötesprotokoll finner du så snart de har justerats under fliken Kommun och politik på www.vaxholm.se.

Nästa nummer...

...av Vaxholms stads tidning kommer i brevlådan **31 maj**. Mellan utgivningarna kan du följa vårt nyhetsflöde på www.vaxholm.se.

Till att börja med

Ny bred majoritet och breda samarbeten

Drygt en månad har gått sedan vi i nya samlingsstyret tillträdde. Det är med stor ödmjukhet, energi och målmedvetenhet vi har rivstartat arbetet med gamla frågor från förra mandatperioden och nya aktuella satsningar och förbättringar.

En följd av goda år med låg inflation och räntor har bytts ut mot ett läge i stundande lågkonjunktur, hög inflation, höjda räntor och mycket annat som tynger både hushåll och vår kommun. Vi har fått lämna en tid där exploateringsintäkter (tillfällig intäkt efter att mark sålts för bostadsbyggande) och statliga bidrag har genererat stora överskott och satt guldkant på kommunens ekonomi förra mandatperioden, till att nu behöva väga varje krona till rätt prioritering.

I det läge vi befinner oss är kommunens ekonomi prioriterad för att garantera kärnverksamheter som skola, vård och omsorg där kvaliteten behöver utvecklas.

Flera stora frågor och investeringar väntar på beslut och andra på att verkställas där kajrenoveringen, Vaxholms hjärta, är ett exempel.

Mycket är bra men allt kan göras bättre. Service, kommunikation och

dialog är områden där skillnad nu görs. Bygglovsenheten jobbar brett med utökad service och tillgänglighet parallellt med att möten med möjlighet att tycka till om utvecklingen av Resarö mitt nu planeras. Jag vill också slå ett slag för vårt nya veckobrev.

Parallellt pågår satsningar att förebygga psykisk ohälsa och stärka arbetet inom psykisk hälsa, utökade öppettider på fritidsgårdar, åtgärder inom vård och omsorg, klimatfrågan och ett mer intensifierat arbete med näringslivsfrågor.

Utmaningar kräver ansvarstagande och det känns tryggt och stabilt att kunna samla alla goda krafter framåt. Det är genom lyhörddhet och samarbete vi tillsammans gör Vaxholm bättre.

Sist men inte minst vill jag och mina kollegor i samlingsstyret rikta ett stort och varmt tack för förtroendet vi fått att leda kommunen och det fina välkomnande och engagemang vi mötts av.

Med nya förutsättningar tar vi nu gemensamma krafttag för Vaxholms bästa! ■

Tina Runhem (M),
kommunstyrelsens ordförande

Foto: Elisabeth Larsen Brolin

➔ **Träffa kommunstyrelsens ordförande (KSO).** Om du vill träffa KSO så går det bra att kontakta henne för att boka in ett möte. Tina Runhem (M), telefon: 073-917 53 93, e-post: tina.runhem@vaxholm.se

Viktigt i Vaxholm

Tidningen Viktigt i Vaxholm ges ut av Vaxholms stad. Tidningen delas ut fyra gånger per år till samtliga hushåll i kommunen.

Redaktion

Kontakt: Vaxholms stads växel: 08-541 708 00.

Redaktör: Elisabeth Larsen Brolin, tel: 08-541 709 16. Icke överenskommet digitalt material skickas till elisabeth.larsen.brolin@vaxholm.se

Huvudskribent: Malin Ottosson, Vaxholms stad.

Ansvarig utgivare: Marie Wiklund, kommunchef.

Redaktionsråd fr o m KS 2/2 -23: Peter Lindqvist (M), Bengt Sandell (S), Kerstin Olander (KD), Mikael Jörgensen (V), Per-Håkan Öström (WP), Fredrik Östman (C), Catarina Baldo Zagadou (VD).

Nästa nummer Ut kommer 31 maj 2023. Manusstopp 20 april 2023.

Produktion

Grafisk produktion: Ryter kommunikationsbyrå AB.

Tryck: Bok & Tryck, Bollnäs.

Omslagsbild: Vaxholms kart- och mätningssingenjörer Per och Anders. Artikel sid 12-13. Foto: Malin Ottosson.

🌿 Svanenmärkt trycksak, 3041 1011

Kontakta Vaxholms stad

Använd gärna Vaxholms stads e-tjänst "Skriv till oss" om du har synpunkter eller vill anmäla ett fel. Du kan klicka in på vår digitala karta och markera var du upptäckt felet.

Länk till alla våra e-tjänster hittar du högst upp på www.vaxholm.se.

11 917

Statistik. Efter att ha varit uppe över 12 000 invånare under 2018 har antalet invånare i Vaxholm minskat något.

I januari i år var 11 917 personer folkbokförda i kommunen. 594 personer flyttade till Vaxholm under 2022 samtidigt som 20 personer flyttade från kommunen. 82 nyfödda små Vaxholmare såg dagens ljus 2022.

Rådgivningsmöte kring bygglov

Från och med februari kan du boka personligt rådgivningsmöte för att få svar på dina frågor kring bygglov. Det går också, liksom tidigare, att ringa eller skicka frågor via e-post.

Boka en tid. Det uppstår ofta frågor när man planerar att bygga nytt eller göra förändringar i sitt boende. De flesta svar finns samlade på www.vaxholm.se, under "bygga nytt, ändra eller riva".

Nu kan du också boka ett personligt rådgivningsmöte med en handläggare på bygglovsenheten. Rådgivningen vänder sig till dig som ska bygga om eller bygga nytt. Datum och tider läggs ut på www.vaxholm.se löpande. För att boka tid mejla till bygglov@vaxholm.se. Skicka med fastighetsbeteckning eller

adress, presentation av vilken eller vilka åtgärder som önskas göras, karta, skiss och förklaring till vad du vill göra och grundfrågorna du vill ha hjälp med.

Har du redan har ett pågående ärende kontaktar du din handläggare i stället.

Du kan också få svar på frågor via e-post: bygglov@vaxholm.se eller via telefonrådgivning, telefontid: måndagar klockan 12:30–14:30 och torsdagar klockan 09:30–11:30, telefon 08-541 709 70.

Vid varje kontakt behöver du ange fastighetsbeteckning eller adress. Frågor om pågående ärenden eller väntetider besvaras inte under telefontiden.

Informationsmöte om Resarö mitt

Vecka
13

Möte om planerna. Planeringsarbete pågår nu för att bygga om Resarö mitt. Syftet med att bygga om är bland annat att förbättra trafiksituationen och trafiksäkerheten genom att bygga en rondell, nya busshållplatser och förlängd gång- och cykelväg.

Håll utkik efter inbjudan

Vaxholms stad kommer att hålla ett informationsmöte om planerna. Mötet hålls i Resarö skola under vecka 13, det är skrivande stund inte bestämt vilken dag. En mer detaljerad inbjudan presenteras på www.vaxholm.se

Fixartjänst för seniorer

Hjälp i vardagen. Visste du att du som är 67 år eller äldre kan få kostnadsfri hjälp med vardagssysslor och enklare IT-tjänster?

Fixaren heter **Jan Lund** och han kan bland annat hjälpa till med sysslor som kan vara riskfyllda för äldre personer, till exempel att byta lampor som sitter högt upp, sätta upp tavlor eller lägga saker i förråd. Han hjälper också till med enklare digitala tjänster som att installera bredband, konfigurera ett trådlöst nätverk eller hjälp att komma igång med olika appar och program.

Foto: Privat

➔ **JAN LUND** arbetar på uppdrag av Vaxholms stad varje måndag från klockan 10.00. För att göra en beställning ring Vaxholms stads växel 08-541 708 00.

Sök kulturbidrag

Kultur. Vaxholms stad delar varje år ut 85 000 kronor för att främja kulturaktiviteter i Vaxholm. Framför allt prioriteras verksamheter riktade till barn och ungdomar, 0-18 år, och till äldre med behov av att bryta social isolering. Sista ansökan för kulturbidrag 2023 är 15 mars. Ansökningsblankett finns på www.vaxholm.se.

Pehr är Vaxholms nya kommunpolis

Vaxholm har fått en ny kommunpolis. Han heter Pehr Kjelsson, brinner för brottsförebyggande arbete och kommer att utgå från polisstationen i Täby.

Foto: Privat

– Jag är glad och hedrad över nya jobbet, säger Pehr. Kommunpolisarbetet är mångfacetterat och komplext. Men jag känner Vaxholm väl efter mina 15 år som polis. Det är en välskött skärgårdskommun och jag ser fram emot att arbeta koncentrerat och helhjärtat kring Vaxholms väl och ve.

Pehr Kjelsson har i många år arbetat som områdespolis där Vaxholm ingår som en av fem ansvarskommuner.

– Där har vi arbetat långsiktigt kring det brottsförebyggande arbetet, säger han.

Pehr brinner just för brottsförebyggande arbete, vilket bland mycket annat handlar om att förebygga ungdomsbrottlighet och våld i nära relationer, förhindra tillgreppsbrott som båt och bildelsstölder och att informera om bedrägerier.

Hans ambition är att vara synlig och tillgänglig för Vaxholms medborgare och prata med flera av Vaxholms näringsidkare.

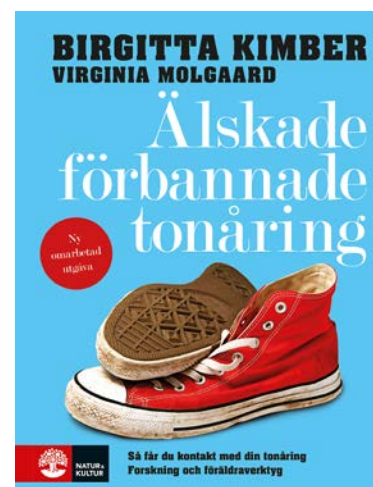
➤ **DU SOM HAR TIPS ELLER FRÅGOR** kan kontakta polisen på telefonnummer 114 14 eller www.polisen.se. Vid akuta ärenden ring 112.

Sportlov på Storstugan

Storstugans öppettider är de vanliga: onsdag och torsdag klockan 16.00–20.00, fredag klockan 16.00–22.30. För årskurs 7–18 år.

- **1 mars**, inspirationsföreläsning med OS-kanotisten Petter Menning klockan 12.30–13.30 i bollhallen.
- **1 mars**, drivturnering (bollspel) klockan 14.00–16.00 för årskurs 4 och uppåt.

➤ **LÄS MER OM SPORTLOVSAKTIVITETER** på www.vaxholm.se.

Älskade förbannade tonåring

Föräldraträffar. Föräldrar till barn i åldrarna 12–18 år är välkomna på kostnadsfria föräldraträffar. Träffarna utgår från Birgitta Kimbers bok *Älskade förbannade tonåring*, med forskning kring tonåringars hjärnor. Boken innehåller konkreta verktyg för föräldrar som vill samspela bättre med sina ungdomar. Samspelet gör det lättare att hantera vardagens små och stora kriser.

Teman för de fyra träffarna:

- grupptryck
- jag-budskap
- att hålla reda på sin tonåring
- att vara uppmärksam på sig själv.

Träffarna hålls **19 april**, **26 april**, **3 maj** och **10 maj** klockan 18.30–21.00 i Storstugans övervåning, Hamngatan 52. Fika ingår.

➤ **ANMÄLAN TILL UNGDOMSSTÖDET:** ungdomsstodet@vaxholm.se.

Många Anna och Johan i Vaxholm

Det **vanligaste namnet i Vaxholm** är Anna, 125 Vaxholmsbor heter så (januari 2023). Bland männen är namnet Johan vanligast. I Vaxholm finns 108 personer som heter Johan.

Godnattsagor till Vaxholms barn

Högläsning för barn har visat sig främja både mental utveckling och hälsa. Det skapar bättre relationer med föräldrar och minskar risken för social utsatthet. Därför delar Vaxholms familjecentrum ut varsin godnattsaga till alla Vaxholms förskolebarn.

Barnböcker. En tidig kontakt med böcker genom högläsning förbättrar barns språkutveckling, sätter igång fantasin, fyller på ordförrådet och förbättrar talspråket. Att uttrycka tankar utifrån text och bild ökar förmågan att förstå sin omvärld. Dessutom förbättras samspelet mellan barnet och föräldern vilket fungerar som en skyddsfaktor för barnen genom livet.

– Under 2022 fick vi statsbidrag för våldsförebyggande arbete, säger Madeleine Larsson, hållbarhetschef i Vaxholms stad. I slutet av året hade vi pengar kvar och bestämde oss för att uppmuntra målsmän till högläsning för barnen.

De tre godnattsagorna ingår i Vaxholms bokjurys topplista på biblioteket. Böckerna delas ut via Vaxholms alla förskolor.

Familjecentrum är ett samarbete mellan Vaxholms förskolor, öppna förskolan, socialförvaltningen, Svenska kyrkans öppna förskola och Barnvårdscentralen.

Hur vill du att Vaxholms centrum ska utvecklas?

Centrumutveckling. Utvecklingen av Vaxholms centrum är en fråga som engagerar många, oavsett vilken av öarna man bor på.

Småstadskänslan med butiker och restauranger i kombination med den äldre bebyggelsen och skärgårdsmiljön uppskattas av såväl boende som besökare. Men hur gör vi för att Vaxholm ska utvecklas till en levande, hållbar och attraktiv skärgårdsstad året runt?

Kommunstyrelsen har beslutat att i dialog med Vaxholms näringsliv ta fram en strategi och handlingsplan för centrumutveckling. Arbetet görs i samverkan med näringsliv, fastighetsägare, föreningsliv och medborgare. Processledare är Linda Wahlström, som också själv driver verksamhet i centrum.

Vill du vara med i arbetet eller bidra med input?

Kontakta processledare **Linda Wahlström**. Antingen via e-post linda.wahlstrom@vaxholm.se eller telefon 08-541 708 12.

SCB-enkäten 2022

Vaxholmare känner sig trygga

MEN ÖNSKAR TRÄFFPUNKTER OCH INSYN

Vaxholm är en bra kommun att bo och leva i, med hög trygghet och ett rikt utbud av friluftsområden. Det svarar Vaxholmsbor i den senaste medborgarundersökningen från statistikmyndigheten SCB. Enkäten visar även en önskan bland Vaxholmsbor om ökad insyn och inflytande i kommunens beslut och verksamheter. I november beslutade kommunstyrelsen därför att djupintervjuer ska genomföras i syfte att öka förståelsen för Vaxholms låga siffror vad gäller allmänhetens syn på politik, förtroende och inflytande.

Medborgarenkät. Varje år gör statistikmyndigheten SCB en medborgarundersökning för att mäta hur invånarna ser på sin kommun, vad de tycker fungerar bra eller mindre bra. I den senaste undersökningen, hösten 2022, deltog 137 kommuner. I Vaxholm tillfrågades 1 000 slumpmässigt utvalda personer, 18 år eller äldre. **40 procent** besvarade enkäten, totalt 392 personer.

Trygghet och trivsel

På frågan "Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?" får Vaxholm till **96,6 procent höga betyg**, jämfört med 92,4 procent för riket i genomsnitt.

Vaxholm får också höga betyg för möjligheten att "vara dig själv och leva ditt liv som du vill", till exempel utifrån ålder, könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning. **92,1 procent ger höga betyg** jämfört med 86,6 procent i riket.

Trygghetsbetyget är också högt i Vaxholm. Vaxholms utbud av fri-

luftsområden uppskattas och oron för inbrott, våldsbrott eller hot om våld är liten.

Nya återvinningscentralen uppskattas

En åtgärd som tydligt uppskattas är den nya återvinningscentralen som öppnades i maj. Andelen höga betyg för utbudet av återvinning har nära nog fördubblats i Vaxholm jämfört med 2021, upp till **91,4 procent nöjda** mot 47,6 procent året innan.

Mer inflytande och fler träffpunkter önskas

Resultatet visar att det finns en önskan om fler ställen att träffas på, både för ungdomar och äldre. Vaxholmsborna sätter också lägre betyg på polisens närvaro i kommunen. Där får Vaxholm bara **28,1 procent höga betyg** jämfört med rikets 55 procent.

Bland frågor om förtroende får Sveriges kommuner generellt låga siffror. Vaxholmarna i enkäten tycker inte att de politiska beslut som fattas i kommunen är genom-

arbetade och de svarar i hög grad att de saknar insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. Här har Vaxholm **11,6 procent höga betyg** jämfört med rikets 21 procent. **17,2 procent** upplever att kommunens politiker är lyhörda för invånarnas tankar och idéer kring kommunen och dess verksamheter (24,8 procent för riket). **29,1 procent** anser att kommunens politiker är ansvarstagande (37,4 procent i riket).

Resultaten leder till utveckling

Resultatet av medborgarundersökningen används som underlag i Vaxholms stads utvecklingsarbete. Tidigare medborgarundersökningar har bland annat lett till flera åtgärder för att öka invånarnas inflytande och insyn.

Politiskt beslut: djupintervjuer om synen på politiken

I november beslutade kommunstyrelsen också att en undersökning ska göras, bland annat genom djupintervjuer, för att få en bättre förståelse för Vaxholms låga siffror när det gäller allmänhetens syn på politik, politiker, förtroende och inflytande i Vaxholm.

DU HITTAR HELA MEDBORGARUNDERSÖKNINGEN på SCB: www.scb.se » Medborgarundersökning 2022.

Samlingsstyret från vänster: Peter Lindqvist, gruppledare (M), Bengt Sandell gruppledare (S), Tina Runhem, kommunstyrelsens ordförande (M), Sara Strandberg, gruppledare (V), Michael Baumgarten, gruppledare (L) och Kjetil Rindal gruppledare (KD).

Foto: Elisabeth Larsen Brolin

Vaxholms samlingsstyre

■ **Efter förra årets val** tillträdde Vaxholms nya styre vid årsskiftet. Det är ett samarbete mellan Moderaterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. Tina Runhem (M) valdes till kommunstyrelsens ordförande.

Samlingsstyrets övergripande politiska plattform är en sammanfattning av de mest prioriterade frågorna som de fem partierna har enats kring att driva under den kommande mandatperioden.

Du kan ta del av den övergripande politiska plattformen på www.vaxholm.se under fliken Kommun och politik/Så styrs Vaxholm.

Så styrs kommunen

Politik. Vaxholms stad är en demokratiskt styrd organisation. Det innebär att huvudansvaret för den kommunala verksamheten ligger hos de förtroendevalda politikerna. Vaxholms stads tjänstepersoner bereder och genomför det politiken beslutar. Här kan du läsa om Vaxholms stads nämnder som ansvarar för olika frågor:

Kommunfullmäktige (KF):

kommunens högsta beslutande organ. Beslutar om budget, mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten, fastställer skattesats, taxor, avgifter och antar detaljplaner. KF beslutar om nämndernas ansvarsområden, förtroendevalda till respektive nämnd (proportionerligt utifrån valresultat) och i frågor som är av principiell betydelse eller

av större vikt. Ledamöter väljs av invånare vart fjärde år och kan väcka ärenden genom att lämna in en motion. De kan också diskutera aktuella händelser genom att lämna in interpellationer

eller ställa enkla frågor. KF:s möten är öppna för allmänheten och kan även ses direkt via webbsändning.

Läs mer om nämnderna på nästa uppslag

Så styrs kommunen (forts)

Kommunstyrelsen (KS):

utses av KF och har en särställning bland nämnderna. KS leder arbetet i staden och övervakar att KF:s beslut genomförs, att riktlinjer efterlevs och har uppsikt över kommunala nämnder och bolag. KS förbereder ärenden till KF. Förslag från andra nämnder behandlas i KS innan de läggs fram i KF.

Ordförande: Tina Runhem (M)

Barn- och utbildningsnämnden (BUN):

utövar politisk styrning för förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och -klubb, fritidsgård och kulturskola. BUN ansvarar för driften av den kommunala verksamheten och uppföljning av all pedagogisk verksamhet. BUN ansvarar även för gymnasieskola, -särskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare och har tillsynsansvar över fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Ordförande: Peter Lindqvist (M)

Läs på om vad nämnden beslutar

Vill du veta mer om vad som hanteras och beslutas i Vaxholms politiska nämnder?

Politik. Du vill kanske borra djupare ner i ett förslag, sätta dig in i korrekta fakta och få mer bakgrundsinformation? Det finns alltid möjlighet att följa ett ärendes väg genom politiska nämnder och fram till beslut.

Inför de olika nämndernas sammanträden kan du läsa **kallelsen** på webben. Där finns alla bilagor som beskriver ärendet närmare. Några dagar efter mötet publiceras **protokollet** där du kan se

hur nämnden beslutat, eller var och när det ska tas beslut.

Du hittar kallelser och protokoll på www.vaxholm.se under fliken Kommun och politik.

Möten i kommunens högsta beslutande organ, kommunfullmäktige (KF), är öppna för allmänheten.

Du kan också följa KF-mötet hemma i soffan i direktsändning eller i efterhand på www.vaxholm.se.

Stadsbyggnadsnämnden (SBN):

har ansvar för bygglov, byggnmälan, kart- och mätfrågor, obligatorisk ventilationskontroll och kontroll av hissar. SBN verkar för att Vaxholmsbor ges en god livsmiljö i överensstämmelse med målsättningen om ett socialt och ekologiskt hållbart samhälle med god fysisk utformning.

Ordförande: Anders Garstål (S)

Socialnämnden (SN):

utövar den politiska styrningen enligt socialtjänstlagen med ansvar för att alla som vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver. SN ansvarar för myndighetsutövning gällande äldre- och funktionshinderomsorg, individ och familjeomsorg, flyktingmottagande och för utförare inom funktionshinder- och äldreomsorg.

Ordförande: Michael Baumgarten (L)

Nämnden för teknik, fritid och kultur (TFK):

handlägger frågor om naturvård, renhållning, trafiksäkerhet, hamnar, allmän platsmark, parker, grönområden, fritidsfrågor samt kultur och bibliotek. TFK svarar för planeringen av teknisk service, stadens fastigheter och för kommunens verksamheter inom bibliotek, kultur och fritidsfrågor.

Ordförande: Bengt Sandell (S)

Valnämnden:

står för det praktiska genomförandet av valen, sköter den preliminära röstsammanräkningen och rapporterar resultaten.

Ordförande: Anne Losman Flood (M)

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsmyndighet:

är gemensam tillsynsmyndighet för Täby och Vaxholm

och tillsätts med politiker från båda kommunerna. Nämnden svarar för prövning, tillsyn och miljöövervakning enligt miljöbalken, livsmedelslagen, djurskyddslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter inklusive de lokala hälsoskydds-föreskrifterna. Vaxholm representeras av två ledamöter och två ersättare.

1:e vice ordförande: Christian Söderman (M).

Överförmyndarnämnden:

är tillsynsmyndighet för gode män, förvaltare och förmyndare. Värmdö och Vaxholm har en gemensam överförmyndarnämnd. Vaxholm representeras av 1 ledamot och 1 ersättare.

Vice ordförande: Lars Sjöblom (M)

Krisledningsnämnden:

ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap. Krisledningsnämnden har rätt att överta beslutanderätt från övriga nämnder i en uppkommen kris. Nämndordförande: kommunstyrelsens ordförande Tina Runhem (M)

”Det handlar om samarbete”

Vaxholms nya kommunalråd, kommunstyrelsens ordförande, heter **Tina Runhem (M)**. Just nu jobbar hon och samlingsstyret med gamla och nya frågor som ska upp för beslut för att kunna verkställas, och med att få i gång en rad samarbeten.

– Det är jätteroligt, säger Tina Runhem. Det är ju ett hedersuppdrag och det känns fantastiskt att få vara med och göra skillnad.

Hon betonar att hon inte är ensam i rollen. Hon har många kollegor i samlingsstyret. Det handlar också om samarbete med övriga partier, Vaxholms invånare och med tjänstepersonerna i kommunen.

– Jag blir alldeles varm när jag tänker på det engagemang jag mött hos tjänstepersonerna hittills. De är redan pålästa på vårt program och redo att börja jobba med oss.

Varje fredag har samlingsstyrets ledningsgrupp arbetsmöte.

– Nu har vi prioriterat alla frågor som är med i vårt politiska program. Vi har delat in dem per nämnd och planerat i vilken ordning vi ska ta upp dem. Jag tror att vaxholmare redan märker skillnad nu när vi fem partier leder kommunen.

En långsiktigt hållbar ekonomi

Tina Runhem bor på Karlsudd med maken. Hon har arbetat med ekonomi och HR i IT-företag som hon och maken drivit. Hon har två vuxna döttrar och ett barnbarn.

Intresset för politiskt arbete väcktes 2017, när Tina fick frågan om att bli kassör i Moderaternas

”
Ja, det finns verkligen många områden som jag känner engagemang för

Tina Runhem (M)

föreningsstyrelse, hon tackade ja och 2018 valdes hon in i Vaxholms kommunfullmäktige. Det område hon brinner allra mest för är barn och utbildning.

– Men den viktigaste frågan för oss nu är att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi för kommunen: det är ju

grunden till allting. Sedan brinner jag för företagande, sociala frågor är också väldigt viktiga – och miljön såklart – och... Ja, det finns verkligen många områden som jag känner engagemang för.

Som kommunalråd är Tina Runhem den enda politiker som har en arbetsplats i kommunhuset. Där läser hon nu in sig i en rad olika frågor, när hon inte är på möten; de är många.

– Just nu tar det nya uppdraget nästan all tid, säger hon. Men när jag får tid över älskar jag att pyssla i trädgården, där glömmer jag tid och rum. Jag gillar också att laga mat och bjuda vänner på middag. Jag älskar att leva och vara i Vaxholm. Vi har

naturen precis utanför dörren och det är aldrig långt till vattnet. Vaxholm är verkligen en unik plats.

➤ På www.vaxholm.se » Kommun och politik hittar du samlingsstyrets politiska plattform i sin helhet. Där finns också information om var du kan ta del av samlingsstyrets veckobrev.

Hallå där!

Nina Persson, digitalt ombud och samordnare inom Vaxholms stads hemtjänst.

”De allra flesta är hungriga och nyfikna

■ Vad gör ett digitalt ombud i hemtjänsten?

– Meningen är främst att inspirera äldre att våga dra nytta av den digitala tekniken, att inte vara rädda utan bli mer självständiga och känna att de hänger med. Hittills har vi arrangerat flera inspirationsmöten, till exempel på träffpunkt Kanonen. Jag minns till exempel glädjen hos en man som kom igång med Facetime-samtal med sin syster när de inte kunde träffas på annat sätt. I slutet av mötet satt ett gäng damer och skickade gamla foton till varandra på whatsapp. (Whatsapp är en app för chatt, röst- och videosamtal, reds anmärkning)

■ Är du själv ett digitalt proffs?

– Nej verkligen inte. Men det är klart att jag lär mig mer och mer. Vi är tre

Nina Persson är digital inspiratör i hemtjänsten. Här är hon ute och testar en av hemtjänstens nya elcyklar. Foto Ulf Plath.

digitala ombud inom hemtjänsten och vi lär oss av varandra.

■ Ofta beskrivs ett digitalt utanförskap bland äldre människor. Vad tycker de som du möter?

Vi möter ju människor från 60 till över 100 år. Teknikvanan ser väldigt olika ut. Men de allra flesta är hungriga och nyfikna. Vi har hjälpt en handfull kunder som nu lärt sig att handla själva på nätet. Mobiltelefon och dator kan också ge ren sysselsättning, man kan ju googla sig ut i världen. På Kanonen sitter

seniorerna ibland tillsammans med sina telefoner och hjälper varandra.

■ Vad är fördelarna med digitaliseringen som du ser det?

– Jag har arbetat inom hemtjänsten i nära 30 år. Från början var även jag skeptisk men nu ser ju många att det digitala tillför mycket. Inom hemtjänsten har vi till exempel digitala nyckelsystem så att vi inte behöver hålla reda på kundernas hemnycklar och vi hjälper kunderna att handla mat digitalt. Från och med i år erbjuder vi också digital tillsyn på natten för den som vill och behöver det.

Må-bra-måla: ”En rolig social grej”

Under hösten och i början av året har kursledaren Petra Älgevik Wallgren hållit målarkurser på träffpunkt Kanonen. ”Må-bra-måla” kallas upp-lägget och det hörs på namnet vad det handlar om.

Foto: Petra Älgevik Wallgren

Ulf Stolpe är en av deltagarna och han tycker att måleriet fått honom att må bra.

– Det är ju härligt att få kladda och skapa, säger Ulf. Jag kan egentligen inte alls måla men jag har ändå fått ihop ett tiotal alster.

Några deltagare har målat tidigare och är duktiga på att måla ansikten och båtar enligt Ulf. Själv har han hållit sig till det han tycker är lite enklare att få till som granar, himmel, hav och fiskmåsar.

– Framför allt är det här såklart en social grej, säger han. Vi har jättekul när vi målar. Vi inspirerar varandra.

Som avslutning har gruppen bjudit in till vernissage på Kanonen.

– Det är kul när det kommer många och tittar. Själv tycker vi givetvis att det är riktiga mästerverk vi har skapat, säger Ulf och skrattar.

Kajprojektets upphandling avbruten

Kajen. Efter beslut i kommunstyrelsen 10 januari har Vaxholms stad avbrutit upphandlingen av huvudentreprenaden för att bygga om Vaxholms kajer. Anledningen är att det endast kom in ett anbud och att det var betydligt dyrare än budgeterat.

Vaxholms stad arbetar nu fram ett förslag för en ny upphandling. Genom att samla in marknadens synpunkter på utformningen är förhoppningen att fler och bättre anbud kommer in.

Den stoppade upphandlingen gör att byggstarten flyttas till tidigast hösten 2023. Trots förseningen beräknas tidplanen hålla så att kajrenoveringen är klar för invigning under 2026.

Kajrenoveringen får grönt ljus i vattendom

Kajen. Vaxholms stad har nu fått tillstånd till kajrenoveringen enligt miljöbalken. Ansökan från Vaxholms stad beskriver hur delar av kajen ska rivras och byggas upp. Arbetet innebär bland annat schaktning och anläggningsarbete i vattnet, vilket kräver tillstånd.

Mark- och miljödomstolen går i allt väsentligt på Vaxholms stads förslag och godkänner kommunens miljökonsekvensbeskrivning. Domen beskriver bland annat hur arbetsområdet i vattnet ska avskärmas, att finkorniga massor inte får spolats ut i vattnet och att sjötrafiken i möjligaste mån inte ska påverkas.

Domen vann laga kraft 31 januari och gäller därefter i sju år.

Har du frågor kring egen brunn?

Vatten och avlopp. Under våren kommer SRMH (Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor) att besöka Vaxholms kommunhus på Eriksövägen för att informera Vaxholmare med enskilt avlopp och svara på frågor.

➤ **DATUM FÖR BESÖKEN** kommer att annonseras på www.vaxholm.se

Kaffe och digitalisering på Kanonen

Senior. Vaxholms stads digitaliseringsombud bjuder in alla Vaxholms seniorer till digitalt stöd kombinerat med fika. Det sker på träffpunkt Kanonen på Hamngatan. Kom och ställ frågor om hur du bäst navigerar i den digitala världen. Ta gärna med din telefon, padda eller dator. Du får personlig hjälp och stöd med just det du behöver.

Dag, tid och plats:

Drop in klockan 13.00–14.30, för seniorer 65+, på träffpunkt Kanonen, Hamngatan 50:

- tisdag 21 mars
- tisdag 18 april
- tisdag 16 maj.

Foto: Maria Carlsson

Välkommen att se utställning om kajrenoveringen

I rådhuset visas en utställning om kajprojektet. Kom gärna förbi en måndagseftermiddag, då finns personal på plats och kan svara på frågor.

Kajen. Utställningen har namnet Dåtid, nutid, framtid och beskriver kajens utveckling från 1776 fram till renoveringen och vidare in i framtiden. Här kan du se filmer om varför kajen behöver renoveras och om hur den kommer att se ut när den är klar.

Barnen skapade en tidskapsel

På plats i rådhuset finns också den tidskapsel som barnen på förskolan

Lekhagen har gjort till kajrenoveringen. Den består av en kista fylld med saker som barnen valt ut för att representera vår samtid. Kistan kommer att grävas ned i den framtida kajen. Förhoppningen är att den ska hittas av de som renoverar kajen om 120 år.

Öppettider – extra kvällsöppet för frågor på måndagar

Utställningsrummet är öppet måndag–fredag klockan 10.00–15.00 och lördag–söndag klockan 11.00–15.00 (samma öppettider som turistbyrån).

På måndagseftermiddagar klockan 16–18 hålls kajens utställning extraöppen. Då finns personal från kajprojektet på plats och kan svara på frågor.

➤ **MER OM KAJPROJEKTET:** www.vaxholm.se/kajrenovering och på Instagram, @vaxholms_kajer.

Hörseldag på Kanonen 7 mars

Senior. Tisdag 7 mars arrangeras en hörseldag på träffpunkt Kanonen. Förutom föreläsningar finns möjlighet att göra ett enkelt test som visar om ett större hörseltest behövs. Syn- och hörselinstruktör Cecilia Öhman är på plats liksom HRF (hörselskadades riksförbund) och Hörab, leverantör av hörselutrustning.

Anmäl dig till hörseldagen

Anmälan krävs och görs till seniorstödjure Camilla Eriksson, e-post: camilla.eriksson@vaxholm.se eller telefon 08-522 426 23.

➤ Du hittar **HELA DAGSPROGRAMMET** på www.vaxholm.se.

På jobbet. För att allt ska bli rätt vid samhällsplanering, när nya hus ska byggas eller gamla byggas om, behövs exakta och uppdaterade kartor att utgå ifrån. Det jobbet sköter Vaxholms kart- och mätningingenjörer, Per Johansson och Anders Gustafsson. Vi följde med dem på en så kallad "revidering av karta med fältbesök" på Vaxön.

Text och foto: Malin Ottosson

De mäter Vaxholm

centimeter för centimeter

➤ Det är rått och kallt i luften när mätbilen packas med instrument och redskap som kan behövas till dagens inmätning. Per och Anders packar bland annat en "totalstation" (ett mätinstrument som med stor precision mäter vinklar och längder), en fukt- och stöttålig fältdator, en höj- och sänkbar GNSS-antenn (som mäter position med hjälp av satelliter) och en metalldetektor för att kunna leta efter gränsmarkeringar i metall. Vi åker till en villatomt på Vaxön (en "fastighet" som det heter på fackspråk).

– I den befintliga kartan är byggnaderna karterade med hjälp av flygfoto, säger Anders. Då är det byggnadernas tak sett uppifrån som är inritade i kartan. För att kartan i stället ska visa den totala byggnadsarean behöver byggnadernas fasader mätas in. Fastighetsägaren behöver en karta som visar byggnadsarean för att kunna komma vidare med sin bygglövsansökan.

Laserprecision

På plats kan byggnaderna mätas in med större precision. Det blir också tydligt vad som ska mätas in och redovisas i kartan. Det kan till exempel vara ett skärmtak över en entré som i vissa fall inte ska räknas som en del av byggnaden.

”

Vårt jobb är ju nästan som skattjakt när vi är ute på någon ö och letar efter en försvunnen gränsmarkering”

Per Johansson, kart- och mättekniker på Vaxholms stad

På plats gäller det först att ställa upp, eller "etablera" totalstationen. De väljer en stadigt plats några meter från det gula huset. Positionen bestäms med hjälp av satellitsignaler för att få en exakt punkt att mäta utifrån. Därefter mäts villans alla hörn, gästhuset och lekstugan. Per håller upp en tumstock mot varje hörn för att den röda laserpunkten från mätaren ska hitta ett så exakt mått som möjligt. Med ett klickande ljud skickas

Kartor, mätning och geodata

■ Anders Gustafsson och Per Johansson hör till **geodataavdelningen** på stadsbyggnadsförvaltningen. Avdelningen arbetar med kartor, mätning och GIS (geografiska informationssystem). De tar fram kartor till medborgare men också kartor och underlag för samhällsplanering och till stöd för beslut inom kommunens verksamheter. Geodataavdelningen ansvarar också för att sätta nya adresser och lägenhetsnummer i Vaxholm.

Det finns tre olika varianter av nybyggnadskarta (A, B och C) som krävs för olika åtgärder vid nybyggnad och tillbyggnad. Priset för att beställa en karta varierar utifrån karttyp och fastighetens storlek. I Vaxholm finns cirka 5 300 fastigheter.

laserstrålar mot huset och tillbaka och ger en exakt mätpunkt direkt till fältdatorn. När alla synliga hörn är inmätta flyttas totalstationen till andra sidan huset där den etableras på nytt för att mäta hörnen på baksidan.

Teoretiska och praktiska utmaningar

– Det roliga med vårt jobb är variationen, säger Per. Det krävs teoretisk kunskap för att utvärdera mätningar och eliminera felkällor samtidigt som man löser praktiska problem ute i fält. Vid alla mätningar kan fel uppstå och man behöver alltid utvärdera och vara kritisk, inte bara lita på instrumenten.

När de ändå är på plats letar Per och Anders också fram några av tomtens

gränsmarkeringar. De verkar stämma bra med den befintliga kartan.

– Här ska det vara DB, alltså dubb i berg, säger Per och pekar på förrättningskartan från Lantmäteriet.

På berghällen ska alltså finnas en metalldubb som Lantmäteriet slog ner när fastigheten bildades. Med hjälp av GNSS-antennen och metalldetektorns pip upptäcktes den lilla metalldubben i en bergskreva under ett täcke av löv.

Kommunens kart- och mätningingenjörer slår aldrig ner några nya fastighetsmarkeringar, det gör bara Lantmäteriet. Men resultaten från kommunens inmätningar skickas till Lantmäteriet och hjälper till att ständigt förbättra och uppdatera Lantmäteriets digitala registerkarta (DRK).

– Vårt jobb är ju nästan som skattjakt när vi är ute på någon ö och letar efter en försvunnen gränsmarkering i en gammal förrättningskarta, säger Anders. Gamla gränsmarkeringar kan var övervuxna och svåra att hitta utan våra instrument och vår kunskap. Då är det kul att kunna gräva fram en dold gränsmarkering och mäta in den. Det känns ju också bra att veta att vi hjälper till att förbättra Lantmäteriets registerkarta. Den ligger till grund för många olika kartsystem.

Väl tillbaka i kommunhuset matas uppgifterna från fältdatorn in i kommunens kartdatabas. Det är ett av kommunens flera olika avancerade geodata- och kartsystem. Dagens inmätning leder nu till en uppdaterad ”nybyggnadskarta C” över villatomten på Vaxön. Per mejlar den till fastighetsägaren som därmed kan gå vidare med sin bygglovsansökan för att bygga ut huset. ■

Vaxholmskartan är en sökbar karta över Vaxholms kommun. Här hittar du till exempel detaljplanskartor, cykelvägar, återvinningscentraler och skolor. Du hittar den på www.vaxholm.se.

Musikföreställning skapad i Vaxholm

Musik. Under december till februari har Vaxholm varit "musikresidens" för sångerskan Lisa Östergren och träblåsaren Thomas Backman. Under perioden har musikerna hållit till i Vaxholms stads lokaler och skrivit musik och manus till en musikföreställning för förskolebarn.

Till sin hjälp har de haft förskolebarn i Lekhagens- och Överby förskolor som bland annat fått vara provpublik och vara med och skapa rekvisita som använts till föreställningen. På scenen presenteras en rad olika färgglada "konsertburkar". I varje burk bor en musikstil eller en melodi.

Foto: Malin Ottosson

– Det har varit en fantastisk möjlighet för oss, att få koncentrera oss helt på att arbeta fram en föreställning, säger Lisa Östergren. Som frilansande musiker är vi inte så vana vid det.

Residenset görs i samarbete med region Stockholm och musikkon-sulenterna. Fredag 10 februari hölls premiärföreställning för förskolebarnen på Storstugan. Föreställningen ska nu slipas ytterligare innan Lisa och Thomas ger sig ut och spelar den för barn över hela Sverige.

Kom och arbeta med oss

Sommarvikarie. Vill du arbeta med människor och känna att du gör skillnad? Just nu söker Vaxholms stad sommarvikarier till hemtjänsten. Du som har fyllt 18 år och är intresserad av att arbeta hel- eller deltid i sommar. Ansök på www.vaxholm.se

under *Lediga jobb i kommunen*. Främst erbjuds sommarjobb men det finns också möjlighet till fortsatt arbete till hösten.

För frågor kontakta hemtjänstchef Marie Sagrelius, e-post: marie.sagrelius@vaxholm.se. Tipsa gärna andra du känner som du tror skulle passa för jobbet.

Rekrytering en utmaning för kommuner

Rekrytering. I rapporten Valfärdens kompetensförsörjning, från SKR (Sveriges kommuner och regioner) beskrivs läget fram till 2031. Många kommunalt anställda kommer att gå i pension samtidigt som det kommer att behövas fler medarbetare i välfärden, framför allt i äldreomsorgen.

– På sikt står vi inför en stor utmaning, säger Vaxholms stads HR-chef Annette Illes. Här i Vaxholm märker vi redan nu att det kan vara svårt att hitta medarbetare till vissa roller. Just nu söker vi till exempel personal till hemtjänsten och just behoven inom omsorgen förväntas öka eftersom andelen äldre medborgare ökar i Vaxholm.

Hon beskriver hur kommunen behöver möta utmaningarna genom att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare. Dels för att attrahera medarbetare, dels för att behålla de som redan arbetar i kommunen.

– I undersökningar rankar medarbetare Vaxholms stad som en av Sveriges bästa kommuner att arbeta i, säger Annette Illes. Det handlar om trivsel, meningsfullt arbete och möjlighet att utvecklas. I en liten kommun som vår är det till exempel många som beskriver att de är nöjda med att få ta stort eget ansvar och att de kan följa arbetet hela vägen "från ax till limpa".

➔ Vill du arbeta i hemtjänsten? Läs mer ovan.

Vaxholms stad bjuder på teater

Barnteater. Fjärilar och hästar för Vaxholms barn. Under våren bjuder Vaxholms stad på två skolföreställningar i Storstugan.

I mars kommer 6–8-åringarna att få se föreställningen **Fjärilar i magen**. Det är en svängig dockmusikal om att börja skolan. Tänk om jag inte får några kompisar? Och hur många fjärilar får egentligen plats i magen? Ett arrangemang från Länsmusiken i Stockholm.

I april erbjuds 3–5-åringarna att se föreställningen **Flodhästen och andra hästar**. Det är en pjäs om allas lika värde och om att alla har rätt att vara sig själva. Det finns inte någon som är lika bra på att vara jag som jag. Föreställningen spelas av Teater DeVill.

Foto: Trafikverket

Rondellen i Engarn

Infrastruktur. Arbetet med att bygga om korsningen i Engarns vägskäl går ännu så länge helt enligt Trafikverkets tidplan. Trafiken har nyligen lagts om och går nu runt den nya rondellen, även om framkomligheten fortfarande är begränsad på grund av vägarbetet.

För närvarande pågår främst arbetet med att göra klart den nya rondellen. Bussvändslingan på Resarövägen kommer enligt Trafikverket att byggas om under våren 2023 och arbetet är planerat att vara klart i slutet av 2023.

➔ **LÄS MER OM PROJEKTET** på www.trafikverket.se, väg 274 Engarns vägskäl.

Samverkansprojekt för företag och föreningar

Från och med januari 2023 samverkar Vaxholm i projektet Leader Stockholmsbygd. Meningen är att utveckla kommunens näringsliv genom att stötta lokala projekt och samarbeten. Föreningar och företag är välkomna att söka ekonomiska medel.

Lokalt näringsliv. Leader är en metod där boende, föreningar och företag i ett område driver och påverkar bygdens utveckling utifrån det förändringsbehov de identifierar. Arbetet genomförs i samarbete mellan privat, ideell och offentlig sektor. Övriga medverkande kommuner i Leader Stockholmsbygd är Norrtälje, Österåker, Värmdö, Haninge och Nynäshamn. Även Region Stockholm ingår i samarbetet.

Arbetet finansieras av EU:s landsbygdsprogram, svenska staten tillsammans med de deltagande kommunerna och region Stockholm. Är du intresserad av att söka medel? Kontakta näringslivssamordnare Mikaela Lodén, e-post: mikaela.loden@vaxholm.se.

➔ **LÄS MER OM LEADER STOCKHOLMSBYGD** på <https://leaderstockholmsbygd.se/2023-2027>

Skärgården visas i Google-projekt

Nu blir lättare att upptäcka Stockholms vackraste skärgårdsvyer genom Google street view. Projektet är ett samarbete mellan Stockholm archipelago, Skärgårdsstiftelsen och Google med syftet att locka fler besökare och att förlänga skärgårdssäsongen.

Besöksnäring. En resa börjar ofta med efterforskningar online och Google har stor betydelse för resemarknaden. I ett samarbetsprojekt kartläggs nu Stockholm skärgårds mest spektakulära och exotiska platser och görs tillgängliga online, precis som vi vant oss att kunna se vägar och städer.

De södra delarna av Stockholms skärgård finns redan på Google street view och under 2023 kommer även öar i Vaxholms skärgård att fotograferas och bli tillgängliga i tjänsten.

– Vaxholms stad arbetar aktivt med att locka fler besökare till Vaxholm och Stockholms skärgård under hösten, säger Mikaela Lodén, näringslivs- och turistansvarig. Googles höstbilder kommer att ge många en ny bild av Stockholms skärgård.

Fler besökare under hösten ger företagen en bättre balans och möjlighet att anställa fler.

Stockholm archipelago

Stockholm archipelago är en samverkansplattform mellan Skärgårdsstiftelsen, Region Stockholm, kommunerna Nynäshamn, Haninge, Nacka, Värmdö, Vaxholm, Österåker och Norrtälje samt Stockholms stad. Stockholm archipelago marknadsför Stockholms skärgård mot internationella gäster för att möjliggöra fler affärer för besöksnäringens företag.

Tidplan för nya reningsverket

Vatten. Vaxholms stad och Österåkers kommun samarbetar kring bygget av ett nytt reningsverk i Margretelund. Reningsverket byggs med modern teknik som bland annat ska kunna ta bort fler kemikalier ur vattnet än tidigare rena vattnet bättre.

Vad sker de kommande åren?

- 2023 – förberedelser inför bygget fortsätter, bland annat med rivningsarbeten, markförstärkning, och grundläggning.
- 2024 – den nya anläggningen börjar byggas.
- 2026 – Anläggningen är färdig för att tas i drift.

➔ **LÄS MER PÅ** www.roslagsvatten.se. Där kan du också anmäla dig till ett kostnadsfritt nyhetsbrev om bygget.

Vaxholm förr

”Vissa levde på strömming sju dagar i veckan”

Hur var det att leva i Vaxholm för 70 år sedan jämfört med idag? **Ingemar Weberud** vet. Han minns 1950-talets Vaxholm med utedass på skolgården, fattigstuga och missionsrörelse, en småstad långt från Stockholm, helt beroende av Waxholmsbåtarna.

Text och foto: Malin Ottosson

Foto: Hembygdsföreningens arkiv

> I förra numret skrev vi om en klocka som hängt i Vaxholms gamla missionskyrka. Vi fick då ett samtal från Ingemar Weberud som själv var med på den tiden.

– Jag flyttade hit som elvaåring 1952, berättar Ingemar. Dagens unga kan nog inte föreställa sig hur isolerat Vaxholm var på den tiden. Det var ännu mer en sommarstad då jämfört med nu. Hotellet var till exempel bara öppet på sommaren.

Waxholmsbåtarna styrde mycket av livet i Vaxholms 1950-tal. Människor, transporter, post och till och med kreatur kom med båt. Och för att åka härifrån till Stockholm var det båt som gällde, eller buss över Pålsundsbron och Bogesundslandet till Rydbo och vidare med Roslagsbanan.

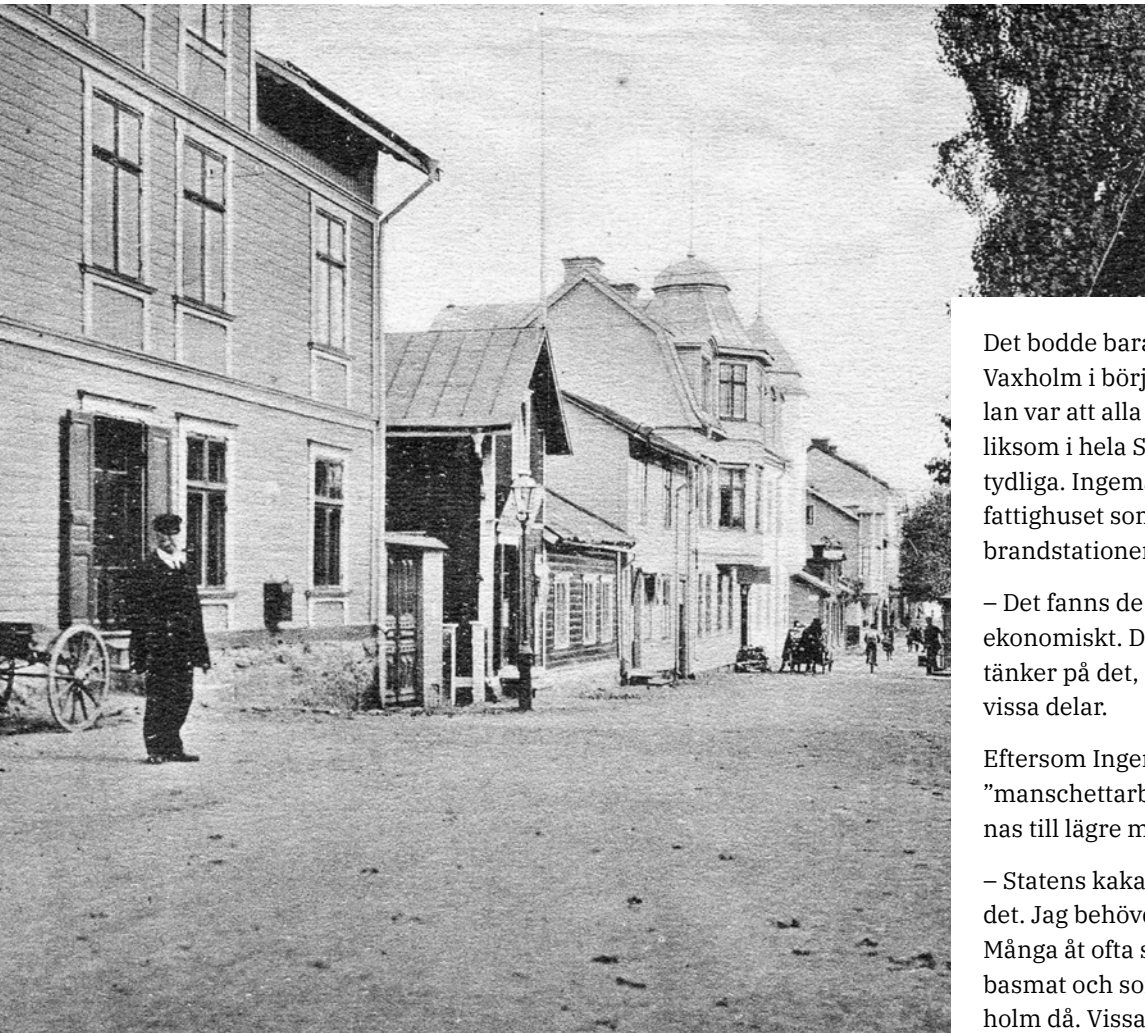
– Det var grusväg nästan hela vägen och jag har varit med om att vi fick kliva av bussen och skjuta på för att få loss den ur leran, säger Ingemar.

Ingemars familj flyttade till Hamngatan i Vaxholm eftersom Ingemars pappa fått jobb som chef för postkontoret. Mamma arbetade som postkassörska de timmar då det var högt tryck – och det var det ofta. Både löner och pension kom med postavi och behövde hämtas ut på posten. Ingemars uppgift var att cykla runt till alla postlådor på Vaxön på söndagar och hämta post som han skickade

Ingemar Weberud har trivts bra i Vaxholm ända sedan han flyttade hit som 11-åring. I år fyller han 82.

med Stockholmsbåten. Första riktiga sommarjobbet var som brevbärare.

– Jag gick i det som vi kallade folkskolan, alltså Vaxö skola. Utedassen låg på gården och i extrema fall kunde man få en örfil av läraren.

Byggstandard och bekvämligheter var betydligt enklare än idag. De som inte hade badrum hemma fick gå till varmbadhuset (på det som idag är Badhusgatan) en gång i veckan för att tvättas och skrubbas av en tvätterska. Pojkar en dag, flickor en dag, damer och herrar andra dagar.

Realskola i Norrbergsskolan

På Norrberget låg en dansbana där Ingemar och kompisarna brukade spana på de vuxna som dansade. 1953 stod sedan den då nya Norrbergsskolan färdig, lagom till Ingemar skulle börja i sjätte klass och sedan i realskolan.

– Vi tyckte skolan var jättefin då, säger han. Helt nybyggd och några av klassrummen hade sjöutsikt.

Posthuset på Hamngatan fotat cirka 1930. Ingemars familj flyttade in här på andra våningen 1952. Då hade postkontoret flyttat ned till hamnen.

Dagens unga kan nog inte föreställa sig hur isolerat Vaxholm var på den tiden"

Ingemar Weberud

Det bodde bara cirka 3 600 personer i Vaxholm i början av 1950-talet och känslan var att alla kände alla. Men i Vaxholm liksom i hela Sverige var klasskillnaderna tydliga. Ingemar minns det före detta fattighuset som låg mittemot den gamla brandstationen.

– Det fanns de som hade det riktigt svårt ekonomiskt. Det är väldigt sorgligt när man tänker på det, men det var faktiskt misär i vissa delar.

Eftersom Ingemars pappa var en så kallad "manschettarbetare" kunde familjen räknas till lägre medelklass.

– Statens kaka är liten men säker, hette det. Jag behövde aldrig lägga mig hungrig. Många åt ofta strömming som var billig basmat och som det fanns gott om i Vaxholm då. Vissa levde på strömming sju dagar i veckan.

Få familjer hade bil

När han började gymnasiet i Stockholm fick Ingemar bo på skolhem i veckorna. Det gick inte att pendla hem till Vaxholm varje dag.

– Möjligheten till egen bil var ju en stor revolution, säger han. När jag var liten visste vi precis vilka familjer som hade bil. Jag minns att jag tjatade och tjatade för att vår familj skulle köpa bil. När jag var 14 år gick pappa med på att köpa en begagnad Ford V8, 1938 års modell.

När det gamla badhuset inte längre användes och blev till salu i mitten av 1970-talet köpte Ingemar det och byggde om det till en bostad där han bodde i nära 30 år. Nu bor Ingemar sedan ett halvår på Kanonen på Torggatan. Från balkongen har han utsikt över en del av Hamngatan och Lägret.

– Jag gillar verkligen Vaxholm, skärgårdsmiljön med närheten till vatten. Det har förändrats väldigt men här känner jag mig hemma. ■

Aktuellt på stadsbiblioteket

Adress: Hamngatan 19 • **Tel:** 08-541 709 45 • **E-post:** biblioteket@vaxholm.se

Webb: www.vaxholm.se • **Bokinkast:** Hamngatan 17 när biblioteket är stängt.

Öppettider: Mån: 13-19. Tis: 10-17. Ons: 10-19. Tors: 10-17. Fre: 10-17. Lör: 10-14. Sön: Stängt

Bibliotekets katalog: Använd den digitala webbkatalogen. Sök, reservera och låna om böcker på bookitpub.vaxholm.se

E-böcker och E-ljudböcker: Låna böcker i digital form via bibliotekens app: biblio. I den kan du läsa eller lyssna på böcker online eller off-line.

Cineasterna: En strömmande digital filmtjänst med filmer från hela världen som du kan se utan kostnad med ditt bibliotekskort. Max två filmer per vecka.

Daisy-talböcker: Kan lånas av dyslektiker, synskadade och andra med läshinder. Är du Daisy-låntagare kan du själv ladda ner dina böcker via Internet.

Boken kommer: Service för dig som är långvarigt sjuk, rörelsehindrad eller av annan anledning inte kan komma till biblioteket. Du får hem böcker och talböcker utan kostnad via biblioteket eller hemtjänsten.

För vuxna

Advokatjouren 2023: 6 mars, 5 april, 8 maj och 7 juni klockan 17.30. Kostnadsfri mottagning, tala med en advokat 15 minuter. Kölista från klockan 10 samma dag, telefon: 08-541 709 45.

Kulturcafé med gäst: 9 mars klockan 15.00. Kända och okända i Östra Ryds historia. Författaren Lennart Lenke gräver i socknens historiska persongalleri. Livsöden blandas med anekdoter och skvaller. Gratisbiljett hämtas på biblioteket från 27 februari.

Tidskriftsförsäljning: 11 mars klockan 10.00-14.00. Utförsäljning av tidskrifter och gallrade böcker. Kom och fynda.

Öppen bokcirkel: 19 april klockan 18.30. Läs Barndomsbrunnen av Göran Greider. För dig som vill samtala med andra om dina läsupplevelser. Ingen anmälan krävs.

Plantbytdag: 6 maj klockan 10.00-13.00. Det spirar det och gror! Naturskyddsföreningen ordnar plantbytdag på biblioteket. Lämna och hämta olika spännande plantor.

För barn

Sagostund: Lördagar; 18 mars, 15 april, 6 maj och 27 maj klockan 11.00. Jessica läser sagor för barn från 3 år i sagohörnan. Efteråt ritas vi.

Sportlov: 27 februari till 4 mars. Sportlovsquiz för barn och unga. Vad kan du om sport? Vinn fina bokpriser.

Påsklov: 11 april till 15 april. Bokmärkestillverkning. Skapa ditt eget bokmärke och få en bok att lägga det i. Pysselbordet står framme under bibliotekets öppettider.

Foto: Unsplash

Bokklubb för 12-14 år: På träffarna gör vi skrivövningar och ger boktips till varandra. Biblioteket bjuder på fika. För mer information och anmälan: biblioteket@vaxholm.se

Bli recensent: Du som är 12-17 år är välkommen att välja en bok hos oss som du recenserar. Självklart får du behålla boken.

Läsutmaningen: Tävlings - klara av uppdraget. För barn 0-17 år. Kryssa för det ni gjort och lämna in läsutmaningen till biblioteket så får ni ett litet pris. I slutet av varje månad lottar vi ut ett större pris. Finns att hämta på biblioteket.

Utställningar i fönstret

Föreningar, förskolor, organisationer och skolor - välkomna att boka bibliotekets skyltfönster 2023. Boka på biblioteket eller ring 08-541 709 45.

Anna-Lena
Hemström spelar
Ida Bäckman.
Foto: Riksteatern.

Gå på teater i Vaxholm

■ Selmas skandalösa vän Ida

Söndag 7 maj kommer Riksteatern till Vaxholm med föreställningen Skandalen Ida Bäckman av Anna-Lena Hemström i regi av Sissela Kyle.

Den språkbegåvade Ida Bäckmann reser som utrikeskorrespondent till oroshärddar i världen. Hon bevittnar blodiga upplopp i Paraguay, Warszawa och Moskva. I Ryssland intervjuar hon Leo Tolstoj. Hon tar sig längre in i Vatikanen än någon präst lyckats med. Hennes reportage blir mycket populära med en blandning av både spänning och humor.

Idag är Ida Bäckmann kanske mest känd för sina relationer till Gustaf Fröding och Selma Lagerlöf. 1911 skriver hon en bok om sin nära vänskap med Gustaf Fröding. Boken blir en riksskandal och Ida utsätts för en hatkampanj. Efter Selmas Lagerlöfs död skriver hon en biografi om sin vänskap med Selma, en minst lika stor skandal.

Föreställning ges i samarbete med Riksteatern med stöd av Kulturrådet.

Gratisbiljetter släpps 3 april

Spelas 7 maj i Kronängsskolans aula. Gratisbiljetter kommer att finnas på Biblioteket. Biljettsläpp 3 april.

Välkommen till löparfest!

Löpning. Lördagen den 13 maj genomförs åter **Strömmingsloppet i Vaxholm.**

Det är ett lopp i varierande terräng, genom centrala delarna med affär och kulturbebyggelse, skog och havet. Start och mål sker på Lägrät mitt i Vaxholm.

Strömmingsloppet är ett lopp för både elit och motionärer. Du kan antingen

gå och motionera eller satsa på att slå rekord.

Här finns lilla Strömmingsloppet för barn upp till 12 år. Och banor på 5 eller 10 kilometer för alla åldrar.

En nyhet för 2023 är en seniorklass på 3 km. Mer information om loppet och anmälan, www.strommingsloppet.se

Evenemang i Vaxholm

📅 1-3 mars: **sportlovsöppet** på Vaxholms fästningsmuseum.

📅 18 mars: **Liveföreställning Lohengrin** från Metropolitan på Vaxholms biografteater.

📅 15 april: livesänd **teaterföreställning Rosenkavaljeren** på Vaxholms biografteater.

📅 29 april: **teaterföreställning Champion** från Metropolitan på Vaxholms biografteater.

📅 5 maj: **historisk guidning** på Fredriksborgs fästning 5/5-29/9, ingen förbokning.

DU HITTAR FLER EVENEMANG på www.destinationvaxholm.se och www.vaxholm.se. Håll utkik även på arrangörernas webbplatser för eventuella förändringar i programmet.

Foto: Unsplash

Nyfiken på orientering?

Den **22-23 april** bjuder Waxholms OK in till en nybörjarkurs i orientering för barn 7-13 år. Du är välkommen om du vill aktivera både kropp och knopp och lära dig något nytt. Efter kursen kommer du att ha en förståelse för orientering.

22-23 april på Eriksö
(preliminär tid är kl 10.00-14.00)

- Träna på hur du förstår och läser orienteringskartor
- Träna på hur du löser orienteringsproblem på lätt nivå.

Intresserad? Maila orienteringsklubben på info@waxholmsok.se

➔ **MER INFORMATION** om klubben och våra aktiviteter hittar du på www.waxholmsok.se

Polisen varnar för bedrägerier

Den senaste tiden har många äldre personer utsatts för bedrägerier. Det kan ske via telefon, hembesök eller genom nätfiske, så kallad phishing.

Säkerhet. Ett exempel på bedrägeriförsök är att en person säger sig ringa från banken, inkassobolag eller arbeta för polisen och behöver tillgång till ditt bankkort, pinkod eller andra värdesaker. I vissa fall följer bedragaren upp samtalet med att komma hem till dig. En bedragare kan ange olika skäl till att vilja komma in i din bostad. De kan vara en eller två personer som ringer på din dörr och påstår att de behöver gå in i ditt hem för att utföra en kontroll. För att verka trovärdig kan

bedragaren vara klädd i arbetskläder och ha passande utrustning. Var alltid skeptisk när du får ett oväntat hembesök eller samtal.

Se upp för falska länkar

Vid nätfiske, eller phishing, är det vanligt att du uppmanas att klicka på en länk där exempelvis en extra bokstav lagts till i webbadressen. Den falska länken går till en sida som är identisk eller snarlik med den ursprungliga. Du tror att det är rätt och är därför inte observant som vid okända länkar.

Ett exempel är om du skulle uppmanas att kontakta polisen genom att klicka på länken www.polisens.se. Skillnaden finns där i form av ett s, men är knappt synbar. Du kan

Anmäl alltid brott eller brottsförsök till polisen. Läs mer och gör en anmälan på www.polisen.se eller ring **114 14**. Vid pågående brott ring **112**.

uppmanas att klicka på en länk och ange dina personliga koder. Följ aldrig sådana instruktioner. Inga seriösa företag eller banker skulle skicka ett sådant meddelande.

Klickar du på en okänd länk kan bedragare komma över dina lösenord och använda din identitet på nätet. Det kan även hända att internetanslutningen slutar att fungera, att datorn drabbas av virus eller att datorn går sönder.

Så kan du försvåra för bedragaren:

■ **Lämna aldrig ut personlig information** över telefon eller till någon som kommer hem till dig. Lämna aldrig ut kortuppgifter, koder eller andra känsliga uppgifter till någon. Ingen seriös aktör skulle be dig om detta per telefon eller genom ett hembesök.

■ **Lägg på telefonen** om en obekant person ringer och du blir osäker.

■ **Släpp aldrig in** en obekant person i ditt hem. Stäng dörren om du känner oro. Polisen åker aldrig hem till någon för att hämta bank eller kreditkort, eller andra värdesaker.

■ **Lämna aldrig över** legitimation, bankkort eller din kod till någon annan person.

■ **Ring en anhörig eller bekant** om du känner dig

osäker. Ifall du blir kontaktad av någon som ber om information som gör att du känner dig osäker, sök stöd hos en anhörig eller bekant.

■ Ifall du drabbas av eller misstänker bedrägeri, **kontakta din bank omgående**. Polisanmäl alltid och ta stöd av människor i din närhet.

■ **Klicka inte på länkar** eller ladda ned program

som kommer via e-post, sms eller andra kanaler, särskilt inte om du inte känner till avsändaren. Är du osäker på om en fil kan innehålla virus bör du avstå från att ladda ner den. Skulle du få ett misstänkt mejl, radera det på en gång och anmäl händelsen till polisen.

Lämna inte ut några uppgifter om dig själv till de som skickat mejlet.